

Nr 3 - 2023

Spoven

Nordöstra Skånes Fågelklubb

Spoven

årgång 47

Nordöstra Skånes Fågelklubb - En förening för fågelintresserade

Vi vill främja utforskandet och skyddet av fågelfaunan och fåglarnas livsmiljöer.

Vi vill sprida intresse för fåglar och fågelskydd hos allmänheten.

Verksamhetsområdet är Kristianstads och Bromöllas kommuner.

Vi arrangerar många exkursioner till intressanta fågellokaler, både nära och fjärran.

Vi anordnar trevliga inomöten med föredrag och bildvisningar om fåglar.

Vi erbjuder våra medlemmar lärorika och roliga studiecirklar.

Vi ger årligen ut fyra nummer av tidskriften Spoven.

Vi har kul när vi träffas. Kom med du också!

Vi organiserar och genomför ornitologiska undersökningar.

Vi föreslår och verkar för genomförandet av fågelskyddsprojekt och inventeringar.

Vi bistår myndigheter, organisationer och enskilda i ornitologiska frågor.

Föreningen har över 600 medlemmar - du är också välkommen!

Sätt in medlemsavgiften på plusgiro 1 64 24 - 4 eller med Swish 123 225 16 27
så får du också vår tidskrift SPOVEN i brevlådan!

Medlemsavgiften är 150 kr. Medlem under 25 år/familjemedlem 25 kr.

Hjälp oss i fågelskyddsarbetet!

Nordöstra Skånes Fågelklubb

(medlemskap och adressändringar)

c/o Jan-Åke Nilsson, Lagerlyckevägen 2,
298 34 Tollarp. 0708 - 42 19 28

janank@hotmail.se

www.spoven.com

Organisationsnummer: 802430-9349

Tidskriften SPOVEN (4 nummer per år)

Ansvarig utgivare Jan Linder

Redaktion Patrick Tollgren Lazarov
Ulrika Tollgren

Bildredaktör Sven Birkedal

Tryck Mixi Print

2023 - Årgång 47 ISSN 1103-0917

Innehåll

Ordförande sjunger ut 4

Boktips 5

Höstens smultronställe 6

Aktuellt i fågelmarkerna 8

10 *Nytt från styrelsen*

11 *Seglaren - en smidig app för rapportering*

16 *Ny art för Kristianstads kommun*

Projekt Prästaskogen 18

Referat 19

Läsarbilder 20

Program 22

Ordförande sjunger ut!

Under en lång följd av år har svenskt skogsbruk och dess metoder stått i fokus. Så även i dessa dagar. Inte minst med anledning av EU-parlamentets beslut om restaureringslag.

Trakthyggen eller det som gemene man kallar kalhygge har varit i stort allenarådande som metod under många årtionden. Och all återplantering skedde med barrträd. Oberoende om mark och andra omständigheter gjorde detta lämpligt. Granåkrarna bredde ut sig även i vår del av landet. Under 1970-talet menade man i alla fall i den undervisning som bedrevs på Skogshögskolan att skogsekosystem och därmed dess fåglar tålde störningar och t o m var anpassade till detta med hänvisning till naturliga störningar som bränder, stormar, insektsangrepp m m. Idag vet vi bättre.

”Övervakning av fåglarnas populationsutveckling ” som ges ut på uppdrag av Naturvårdsverket visar något annat. Läget för entita och talltita beskrivs: ”Det går verkligen inte bra för våra titor. De två arterna bidrar starkt till att vår miljömålsindikator för mer krävande skogsarter börjat peka allt mer nedåt de senaste åren.”

Hur ser inriktningen för det fortsatta skogsbruket ut i dag? Här har skogsägarna genom LRF och myndighetsbeslut starkt hävdad markägarintressena och ansvaret att själva ta beslut om hur skogsbruket ska bedrivas. Tex har man lyckats att lägga ner nyckelbiotopsbegreppet i myndighetshanteringen. Men samtidigt är de exporterade skogsvarorna certifierade där det regleras att virke från nyckelbiotoper inte får ingå. Inför detta faktum hävdas då från skogsägarnas föreningar att det är orimligt att ta detta ansvar. Men att ha kakan och samtidigt äta den går som bekant inte ihop.

Hur går då vägen till ett mera hyggesfritt skogsbruk och därmed en gynnsammare bevarandestatus för de skogslevande fåglarna? Ja, troligen inte genom riksdags- eller regeringsbeslut utan genom marknadens miljökrav och att EU-beslut implementeras.

foto: Sven Waldemarsson

Nils Waldemarsson
ORDFÖRANDE

Boktips:

Världens vanligaste fågel

– en kärleksförklaring till höns

av *Per Jensen*

Hönan som drömde om att flyga

av *Sun-mi Hwang*

Hönsfåglarnas vagga finns i de sydostasiatiska regnskogarna – den röda djungelhönan. De är dåliga flygare så deras färd till våra breddgrader har gått via människan. Höns är lätta att domesticera. Ta ett ägg från en vild höna, kläck det och kycklingen följer dig vart du går. I norra Kina hittade man ben från tamhöns i stenåldersbyar ca 8000 gamla. Hönsfåglarnas väg ut i världen berättas av Per Jensen.

Han är professor i etologi (läran om djurs beteenden) och har forskat på hönsfåglar i många år och har dessutom egna höns. Hans fascination för höns går inte att ta miste på. Förutom biologin flätar han in fakta om hönsfåglars liv och leverne världen över. Text uppfödning av tuppar för tuppfäktning eller läkemedelsföretagens och skönhetsbutikernas behov av tuppkammarnas brosk. De höns som följde människan fick inte alltid ett bra liv.

”Hönan som drömde om att flyga” lever för att producera ägg. Hon drömmer om att ruva ett ägg och kläcka fram kycklingar. Därför rymmer hon och upptäcker att livet utanför fabriken inte är så enkelt, men som i alla sagor så går hennes dröm i uppfyllelse. Hon ruvar ett ägg hon hittar. Vems ägg? Hwang har skrivit en saga för

vuxna, som mycket väl kan läsas för barn. Som alla sagor har den en sens moral. Våga språnget så dör du inte nyfiken. En fråga berättelsen ställer är hur toleranta vi är mot ”de som lämnar sin bur”.

Sun-Mi Hwangs saga utgör en illustration till Per Jensens faktabok och är en lättsam historia som gör en glad.

Margareta Rydhagen

Höstens smultronställe: Bosses fågeltorn – Ripa Sandar

Höstens smultronställe är i närheten av där den rödhuvade törnskata hittades 2010. Nu finns här ett välkomnande och stabilt fågeltorn byggt av våran Bosse Svensson.

foto: Ulrika Tollgren

Fågeltornet vid Ripa Sandar.

Tipset till detta smultronställe kom från en vän som i samband med en båttur på Helgeå skådat ett fågeltorn mellan Kavröbro och Härnestad. Min reaktion var, ”va finns där ett fågeltorn som jag helt missat?” Eller är det kanske bara ett jakttorn. Så en ledig förmiddag användes till att undersöka ett antal möjliga vägar som löpte i riktning mot Helgeå. Älleköpinge var en sådan väg innan jag kom till vägen som jag inte kört sedan den där fantastiska dagen då här satt en rödhuvad törnskata.

Mitt emot Bosses tidigare gård i Ripa by börjar vägen som leder i riktning mot Helgeå. Det går alldeles utmärkt att parkera i byn och njuta av vägen ut till tornet. Där vägen slutar finns endast plats för någon enstaka bil.

Stigen till tornet går längs en åker och årets gröda var majs. Strax bortanför tornet ner mot Helgeå gick en flock kor medan en utpumpad och dreglande tjur stod och vrålade nästan under tornet. Som väl var

Tornet är välutrustat med uppfällbara bänkar och bord. Här finns även sittunderlägg om man glömt ta med sådana.

Från fågeltornet så har man vid utsikt ända bort till ängarna bortom Helge å, som är en del av Köpings ängar.

fanns där ett stängsel emellan oss. Väl upp i tornet kunde jag konstatera att det här var inget vanligt fågeltorn utan en lyxvariant med uppfällbara stolar och bord. I en genomskinlig plastback låg sittunderlag och en gästbok.

Från tornet var utsikten god ner mot Helgeå som idag var ganska tom på fågel. Ett gäng råkor och kajor gick och plockade godsaker på strandängen och en större flock med starar drog omväxlande lite oroligt fram och tillbaka. Däremellan gick de och provianterade på marken.

Hämplingar flög runt liksom några steglitsar och en blåmes. Annars var här ganska lugnt och jag hade tyvärr inte tid att vara kvar så länge. Men jag kommer tillbaka, lita på det!

Googlemaps:

<https://tinyurl.com/ripasandar>

Lokaler: Ripa Sandar

Häckfåglar: Rapphöna, stenskvätta och de flesta år storspov.

Vinterhalvåret: Våra olika rastande gäss finns rapporterade liksom havsörn, blå kärrhök och fjällvråk.

Intressanta observationer sedan 2000:

Fjällgås, rödhuvad törnskata, stäpphök, fältpiplärka och rödspov. Sommargylling och spelande vaktel rapporteras nästan årligen härifrån. Jagande jordugglor rapporteras varje år på vårvintern på Borrestads och Köpings ängar, och borde kunna ses även från denna sidan av ån.

Tillgänglighet: Saknas. Ifall man kör in till stigen är det endast ca 150 m lättgången stig fram till tornet.

Ulrika Tollgren

Aktuellt i fågelmarkerna

Rapporterade fåglar 16 maj – 31 aug

av Jan Linder

Alla fynd som redogörs för är gjorda inom föreningens område och hämtade från rapportererna i Artportalen, <http://www.artportalen.se>. Där kan du själv lägga in dina iakttagelser och på så sätt bidra till flödet av rapporter. Alla observationer av sällsynta fåglar som tas upp här är granskade och godkända av en raritetskommitté (RK eller RRK), eller har setts av många erfarna skådare och/eller dokumenterats på sådant sätt att ett godkännande är självklart. Har du gjort ett fynd som kräver rapportskrivning för att godkännas, skriv gärna en sådan. Bifogad ljud- eller bilddokumentation underlättar både rapportskrivande och granskning.

Sedan sist

Mandarinanden var kvar i maj, men är inte rapporterad igen förrän sent i augusti på samma lokal. Under maj noterades sporadiskt trastsångare, flodsångare och ängshök, den senare även enstaka noteringar varje månad. Korta obsar av sträckande biätare och aftonfalk och en sjungande mindre flugsnappare hörde också maj till.

I juni slog det till rejält. En purpurhäger hittades vid Herculesdammarna och blev kvar 3 dagar till mångas glädje. Andra fyndet för vårt område, den förra 1987. Samtidigt sågs en aftonfalkshane på samma lokal. Mot slutet av månaden var det dags igen, en svartpannad törnskata på Näsby fält, den tredje noteringen i vårt område. Tidigare är från 1986 och 2001.

Juli blev lugnare, men fina vadarobservationer i Äspet glädde perioden ut och sträcket utefter kusten kom igång. Både tärnsträcket och antalet sedda kustlabbar har varit gi-

vande trots att vindarna oftast blåst från fel håll. En brun glada uppehöll sig några dagar vid Karsholm, ytterligare en obs gjordes i augusti. I augusti gjordes även flera obsar av kaspisk trut i Åhus hamn. En stäpphök noterades, en kortstannande smalnäbbad simsnäppa och den första sträckande rödsstrupiga piplärkan.

Nämnas bör givetvis även att svarthakade buskskvättor fortsätter att häcka i vårt område och de i fjol upptäckta kornsparvarna fanns på plats även i år, men häckningsframgången blev sannolikt usel.

Så vad är aktuellt framöver?

Vi är inne i fåglarnas sydsträckstider. Vid bra ost- sydstvindar kan det var mycket givande att stå utefter kusten vid tex Friseboda eller Juleboda. Flyttande och rastande rovfåglar kan dyka upp var som helst. Oktober är en bra tid att leta (fel)flugna småtättingar i buskar och snår, varför inte utefter kusten från Åhus och hela vägen norrut?

Artportalen:
<http://www.artportalen.se>

Band Nordöstra Skåne:
<https://band.us/@spoven>

Aftonfalken vid Herculesdammarna

I följande tabell listas de ovanligaste arterna som setts sedan sist:

Art	Plats	Individ
Purpurhäger	Herculesdammarna 3-5/6	1
Stäpphök	Valje 27/8	1
Smalnäbbad simsnäppa	Äspet 23-24/8	1
Biätare	Viby äng 20/5	5
Aftonfalk	Olseröd 24/5	1
	Herculesdammarna 3-4/6	1
Svartpannad törnskata	Näsby fält 21/6	1
Mindre flugsnappare	Viby äng 20/5	1
Rödstrupig piplärka	Sånnarna 31/8	1

Jan Linder

Styrelsenytt

Som vanligt, som man får uttrycka det, så har vi åter ett antal planerade solcellsanläggningar att hantera. Det första vid Kia-by i anslutning till befintliga vindkraftverk är relativt okomplicerad då det berör ett redan exploaterat och begränsat område.

Det andra är en gammal bekant som återkommit i en ny samrådsrunda, Karsholms skog. Här har en del förändringar gjorts, förmodligen anpassat till ökad möjlighet att röra sig i området.

Däremot har exploatören ännu inte gjort någon fågelinventering av området. Här går man den lätta vägen och hänvisar till uppgifter från Artportalen. Detta är inte ovanligt från exploatörernas sida. Uppgifter i Artportalen kan ge indikationer på värdefull fauna och flora, men visar endast vad enskilda av eget intresse rapporterat och inte på något vis områdets verkliga fågelfauna. Vi har därför begärt att man i den fortsatta MKB-processen gör detta.

Ett tredje nytt område som hittills endast presenterats i en artikel i Kristianstadsbladet och på exploatörens hemsida är Vittskövle solcellspark. Denna kan komma att beröra ett ur fågelskyddssynpunkt känsligt område vid Kärrfästevägen vid Åhus kärr. Här är vi dock i ett relativt tidigt skede av samrådsprocessen.

Kristianstads kommun förvaltar nästan 1200 hektar skogsmark. För denna håller

en skogspolicy på att tas fram. Vi har här haft möjlighet att lämna tidiga synpunkter på denna. Arbetsmaterialet från kommunen är bra och innehåller mycket som kan gynna den biologiska mångfalden.

Vid senaste styrelsemötet summerade vi också en del resultat från några arters häckningar. Där kan nämnas att fiskgjusarna i Ivösjön haft ett av de sämsta resultaten sedan vi började följa dessa. Troligtvis rör det sig om inte mer än 4 lyckade häckningar med totalt 6 ungar. Även för den nyligen återinvandrade kornsparven gick det inte så bra. Förmodligen misslyckades häckningarna. Däremot ringmärktes 3 kullar göktyteungar. Det motsvarar medelresultatet sen holkprojektet påbörjades. Dock saknades arten på flera lokaler där den häckade året innan.

Storlommarna i Immeln och Raslången har det besvärligt och misslyckas ofta med sina häckningar. Inte minst beror detta på att sjöarnas vatten regleras genom en vattendom och sänkningar och höjningar av vattenståndet sker under häckningsperioden. Men via ett Facebookinlägg har vi uppmärksamats på att flytande boplatser på andra håll i landet fungerar väl. Därför ska vi undersöka möjligheterna till att om det är att möjligt genomföra liknande åtgärder i våra sjöar. Detta får ge svar på om vi kan gå vidare med detta.

Nils Waldemarsson
ORDFÖRANDE

Seglaren

- en smidig app för rapportering till Artportalen

Bild och text: Hans Cronert

Tycker du, liksom jag, att det är bökigt att först anteckna på papper eller i telefonen när du är ute och skådar, för att sedan komma ihåg och lägga in obsarna i Artportalen på kvällen efter att du kommit hem? Har du en Androidtelefon, då är appen Seglaren något för dig. Du hittar den och kan ladda ner den i Google Play.

Jag blev tipsad om appen när jag var på Öland förra hösten och blev direkt såld på hur snabbt och smidigt den fungerar i olika skådarsammanhang.

I det följande kommer jag att beskriva lite översiktligt hur Seglaren fungerar och hur den kan underlätta vid olika tillfällen.

Artportalens egen mobilrapporteringsfunktion Checklista Artportalen finns beskriven i Anser 2021:4 (Arinder 2021). Jag har provat den också men känner att den är mer tidsödande och lite komplicerad. Dock tycker jag den fungerar som ett bra komplement för rapportering av däggdjur, insekter och växter. Seglaren hantlar bara fåglar.

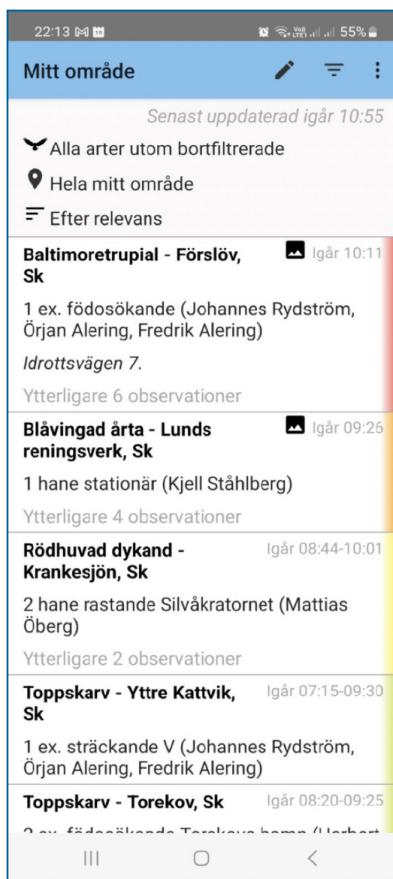
Seglaren har utvecklats av fågelskådaren Johan Svedberg med uppenbara syftet att skapa en smidig rapporteringsfunktion till mobilen att användas i fält.

Startsida

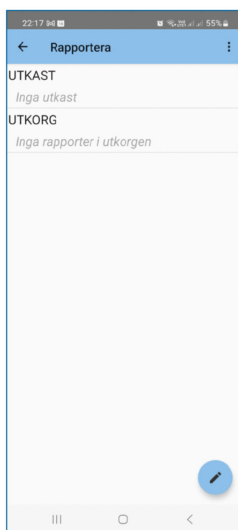
Så här ser startsidan ut (Figur 1). I den kan man få fram de senaste rapporterade arterna inom ett område. Med filtreringsfunktioner kan du välja ut vilket område som avses och du kan filtrera bort arter som inte är så intressanta. Jag använder inte denna funktionen och har därför inga synpunkter på användbarheten.

Rapportera

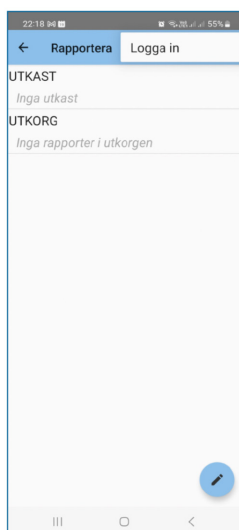
Trycker du på pennan på startsidan så kommer det upp en sida som heter Rapportera (Figur 2). Det första jag gör här är att trycka på de tre punkterna överst till höger för att logga in (Figur 3). Trycker du på knappen kommer du till Artportalens inloggningssida i mobilens webbläsare (Figur 4). Har man väl skrivit in användarnamn och lösenord en gång brukar telefonen spara dessa så att du enkelt kan logga in nästa gång (Figur 5).

Figur 1

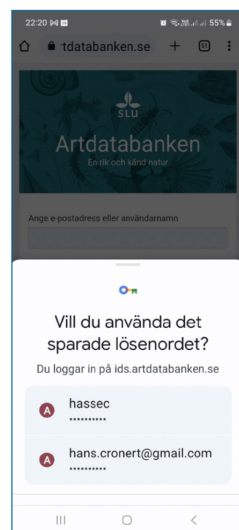
Figur 2

Figur 3

Figur 4

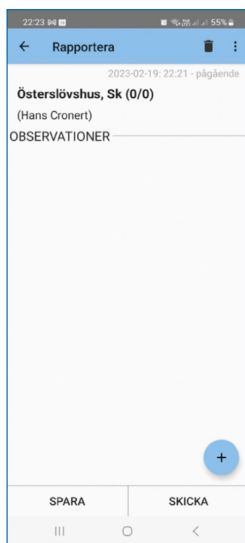

Figur 5

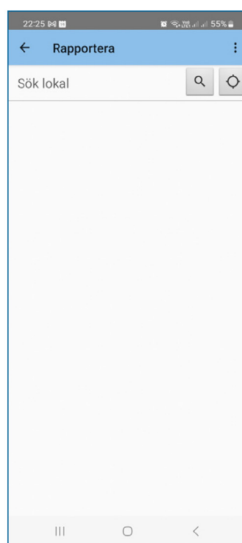
Välja lokal

Nu trycker du på pennan nere till höger och så kommer det upp ett förslag till lokal plus att starttiden är inlagd (Figur 6). Fördelen med att vara inloggad är att appen även väljer bland de lokaler du själv lagt in på Artportalen. Nu lyckas inte appen alltid hitta rätt. Då trycker man två gånger

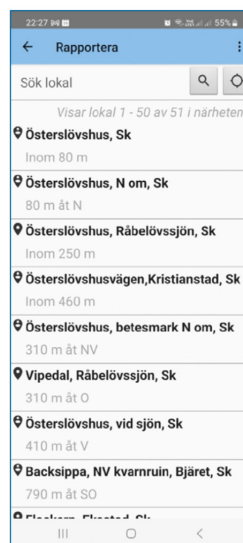
på den lokal som valts och då får man möjlighet att skriva in och söka lokal (Figur 7). Skriv in lokalen du söker på textraden och tryck på förstöringsglaset eller prova att trycka på gps-symbolen till höger om. Då letar appen rätt på lokaler i närheten som du kan välja mellan och sedan trycka på (Figur 8).

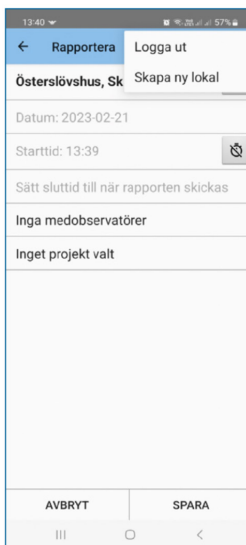
Figur 6

Figur 7

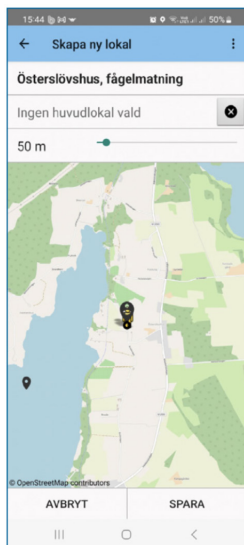
Figur 8

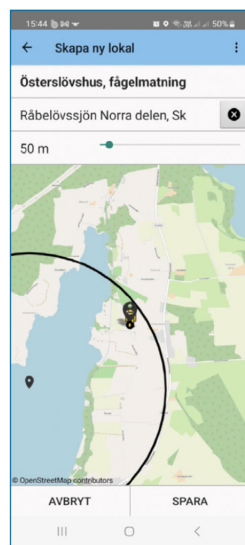
Figur 9

Skapa ny lokal

Är du på en lokal du inte själv lagt in och rapporterat från tidigare och den föreslagna lokalen inte verkar stämma, är det lätt att skapa en "ny lokal". Tryck på prickarna uppe till höger (Figur 9). Skriv in namn på den nya lokalen och dra punkten åt vänster eller höger för att ange radien på lokalen

Figur 10

Figur 11

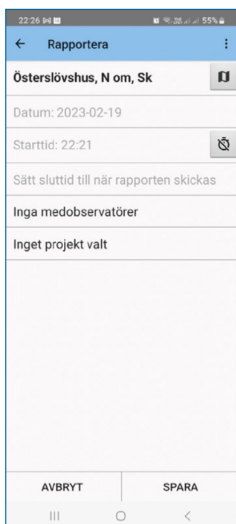
(Figur 10). Sedan kan du välja en huvudlokal som finns förinlagd i kartan (Figur 11).

Starttid m.m.

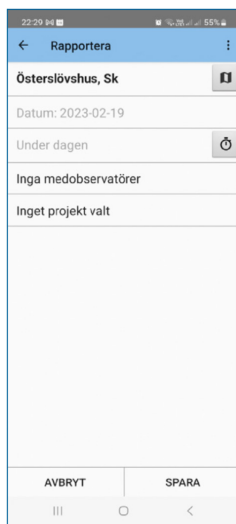
När lokalen är vald, får du bestämma dig för om du tycker starttiden är ok (Figur 12). Tycker du inte det, så trycker du bara på tiden och ändrar den. Vill du inte ange någon starttid, då trycker du på klockan med ett streck över till höger, så blir tiden angiven "Under dagen" (Figur 13). Om du behåller starttiden och sedan till slut skickar in rapporten, anges automatiskt in-skickningstidpunkten som sluttid. Ibland (ganska ofta) glömmar jag skicka in rapporten när jag avslutar skådningen på en lokal. Då brukar jag skatta tidpunkten för när jag lämnade lokalen skriva in denna sluttid innan jag skickar.

Medobservatörer

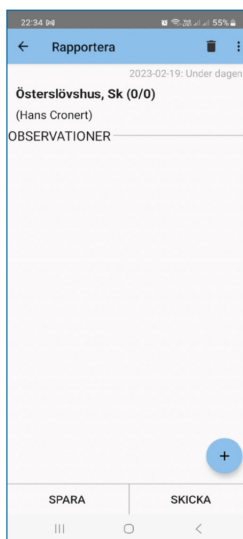
Är du ute med en skådare som du sedan tidigare lagt in som medobservatörer i Artportalen, är det bara att trycka på raden med "Inga medobservatörer" (Figur 13),

Figur 12

Figur 13

Figur 14

Figur 15

Figur 16

så kommer det upp en lista med inlagda medobservatörer och det är bara att bocka i den/de man är ute med. Du behöver vara inloggad för att appen ska hitta din lista på medobservatörer.

Nu börjar inläggningen av fåglar

Nu är det dags att trycka på SPARA längst ner till höger (för att spara uppgift om lokal och startid) och sedan börjar rapportera (Figur 14). Du trycker på plus nere till höger, trycker på respektive rad och skriver in art, antal, eventuell ålder, kön samt aktivitet och eventuell publik och privat kommentar, dvs samma uppgifter som du kan lägga till i Artportalen. Anger du inget antal, så blir arten rapporterad som "noterad" (Figur 15). Sedan trycker du på SPARA nere till höger och du har arten inlagd i observationslistan. Därefter är det bara att fylla på med nya arter genom att trycka på plus nere till höger (Figur 16).

Addera fler observerade individer

Nu kommer vi till en av de absolut fiffi-

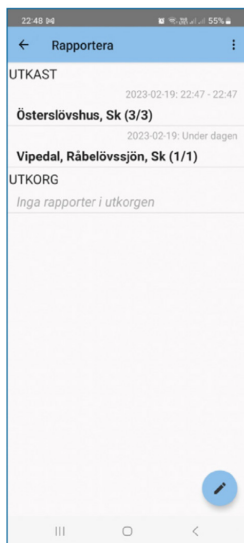
gaste funktionerna, speciellt om man står på en sträcklokal och snabbt och enkelt vill fylla på med nya fåglar man ser. Det är bara att trycka på +1 eller +10, så läggs antalet till (Figur 17). Vi har testat att dela upp arterna när vi stått på sträcklokal och räknat och då fungerar det mycket smidigt, så länge flockarna håller sig till ett antal tiotal åt gången. Har man sedan lagt in medobservatörer i samband med att man la in lokalen i början, så kommer alla medverkande med som observatörer när obsarna skickas in till Artportalen.

När du skådat färdigt på lokalen

När man avslutar skådningen på lokalen, kan man välja mellan att SPARA (längst ner till vänster) eller SKICKA (längst ner till höger). Väljer man att SPARA, så hamnar de i UTKAST och kan skickas in senare (Figur 18). Väljer du SKICKA, så skickas obsarna iväg direkt om du är inloggad. Då är det bra om man dels kollat igenom vad man skrivit, dels kontrollerar så att sluttiden känns rätt innan man skickar.

Figur 17

Figur 18

Figur 19

Radera

Det finns en radera funktion (ser ut som en papperskorg), som är placerad längst upp till höger. Den används både för radering av arter om man skrivit fel och om man vill radera en rapport (Figur 19).

Slutord

Så, nu är allt fixat och klart och man kan koppla av när man kommer hem eller pula med bilder som man kanske vill lägga in i Artportalen efter dagens skådarrunda.

Det blev många och detaljerade steg vid genomgången ovan. Men när man väl använt Seglaren några gånger känner man att det är ett mycket kraftfullt och tidsbesparande verktyg.

Finns det några nackdelar? Väldigt få, som jag hittat. Det är lite dumt att man inte kan lägga in bilder via appen. Det får man göra i efterhand i Artportalen. Det skulle ha underlättat om det funnits en +100-knapp när man står på sträcklokal och räknar finkar, duvor eller änder som ibland passerar i stora antal på kort tid.

Tack

Jag vill slutligen tacka Viktor Åsbrink, Greger Flyckt och Beatrice Krupke, alla tidigare icke Seglar-användare. De har som fungerat som testpiloter och försökt tillämpa mitt förslag på anvisningar.

Artikeln har tidigare varit publicerad i Anser nr 2, 2023

Hans Cronert

Referenser:

Rapportera i Artportalen från mobilen, Anser 2021:4, sid. 36-38. (Arinder, M.)
<https://cdn.birdlife.se/wp-content/uplo-ads/sites/53/2022/03/Anser2021-4-low.pdf>

Ny art för Kristanstads kommun:

Vitgumpad buskskvätta

Text: Hans Cronert

foto: Hans Cronert

Vitgumpad buskskvätta vid Landön 30 september 2022

Den 30 september 2022 inleddes som en stilla, lite disig och fin höstmorgon, perfekt för att leta efter rastande fåglar i strandkantens vass och buskpartier vid Landön. Min kosa styrs ofta dit denna tiden på året. Oftast är det vanliga fåglar man träffar på som stannat upp när de möter kustlinjen på sin resa söderut, men ibland dyker det upp något spännande....

Jag följde stranden åt sydväst från Landön. En stund efter att jag passerat de små stugorna i den lilla trädningen fick jag på långt håll syn på en ensam, ljus fågel som satt i mållorna vid tången. Tuben var så klart inte med och jag tänkte att det kanske var en kvardröjande stenskvätta, men var osäker. Ökade takten lite grann och kom så

småningom så nära att jag insåg att någon stenskvätta var det inte. Det liknade mest en ljus svarthakad buskskvätta. Plötsligt insåg jag att det här kan vara något riktigt spännande och larmade ut fågeln på vårt lokala BAND som "Spännande svarthakad busk i mållorna vid Kärringören" och bifogade en bild.

Det är lite lurigt med den svarthakade buskskvättan. Från att ha varit klassad som EN art med bortåt 25 olika underarter, har man nu delat upp den så att det finns åtminstone tre olika arter, vår vanliga svarthakade buskskvätta, vitgumpad buskskvätta, som häckar norr om Kaspiska havet och i Sibirien, och amurbuskskvättan som finns ännu längre österut. De två sistnämnda är

svåra att skilja åt och kräver antingen bra bilder på arttypiska individer eller att man samlar in spillning för DNA-sekvensering.

Efterhand strömmade det till fler skådare och ett par olika spillningsprover kunde samlas in för att sedan skickas till nationella Raritetskommittén för vidare åtgärd.

Utifrån publicerade artiklar och bilder kändes det mest som en ung vitgumpad buskskvätta, men det var ändå med stor spänning nationella Raritetskommitténs dom inväntades. Så småningom blev fyndet godkänt som vitgumpad buskskvätta. Man ansåg att bilddokumentationen var så tydlig att någon DNA-analys inte behövde utföras. Fyndet är det första i nordöstra Skåne och det fjärde för Skåne (alla gjorda längs Skånes västkust). I landet har 25 fynd godkänts.

Buskskvättan var trogen strandkanten ut mot Kärringören och många skådare kunde njuta den fina fågeln. Fågeln stannade till och med den 3 oktober.

Efterord: Jag förundras ofta varför jag och så många andra skådare gläds över fågelfynd som detta. Egentligen rör det ju sig om en stackars fågel som har kommit alldeles ur banan. Men det är kanske just därför? Tankarna, åtminstone för mig, går till de främmande länder och spännande miljöer där den felflugna fågeln kläckts fram och vuxit upp. Eftersom det ganska ofta handlar om östliga fåglar, med ursprung i ryska Sibirien, har möjligheterna att besöka och träffa på arterna i dess hemmiljö under rådande världsläge åter förpassats till en dröm.

Hans Cronert

Välkomna till ett reseföredrag om Marocko

Tid: 15 november kl: 19.00

Plats: Studieförbundet Kristianstad, (V Storgatan 51 H)

Marocko, beläget vid Afrikas i nordvästligaste hörn, förknippar de flesta med sol- och badsemester vid kusten och utflykter till den mytomspunna staden Marrakesh vid foten av Atlasbergen. I kväll tar oss Hasse Cronert med på en fågelresa utanför de marockanska allfarvägarna.

foto: Hans Cronert

Härfågellärka i Marocko

Projekt Prästaskogen

Ännu en gång har Bosse i Ripa lånat ut sin maskinhall för att tillverka mesholkar till det som vi (Christina o Per Sköld och under-tecknad) kallar för Projekt Prästaskogen, vilken finns mellan Prästallén och koloniområde Sommarstaden i Kristianstad.

Den första tillverkningen av holkar för projektet kan du läsa om i Spoven 2/22, "Holkbyggardagen i Ripa".

Inköp av virke m.m. gjordes av Bosse och vår kassör Jan-Åke. När materialet fanns i maskinhallen, satte vi igång med holkbygget.

Vi tillverkade 20 st mesholkar och 3 rödstjærtsholkar denna gång. För tillverkningsfasen använde vi två dagar, nämligen den 25 och 27 mars. Den 3 april satte vi upp och numrerade holkarna i Prästaskogen. Den 19 maj inventerade vi holkarna. Då ingick även fjorårets 13 uppsatta holkar. Holkarna är fördelade på två områden, som vi benämner södra och norra Prästaskogen.

Norra Prästaskogen, Resultat:

Området innehåller 13 st holkar, en holk med endast bobale, 7 st med ägg från talgoxe, 3 st med ägg/ungar från blåmes och 2 st med ägg från svart/vit flugsnappare, vilket glädde oss. Hade en häckning av svart/vit flugsnappare i fjor.

Södra Prästaskogen, Resultat:

Området innehåller 22 st holkar, 2 st holkar helt tomma, 5 st med bobale, 9 st med ägg från talgoxe och 2 med ungar från talgoxe, en holk med ungar från blåmes samt en holk som inte hittades??? Det var en kal Prästaskog när vi satte upp holkarna. Men vid inventeringen var det full grönska. Kan vara en förklaring.

Ännu ett TACK till Bosse för att vi har fått husera i hans maskinhall

Christer Ahlquist

Referat

Utflykt till Drakamöllan den 27 Maj

Av: Jonas Fransson

Vid 7 på morgonen samlades en stor grupp på Drakamöllans parkering för att följa med Ulf Gärdenfors på en tur i hans hemmamarker. Vädret var utmärkt, solsken och svag vind. Efter att vi organiserat oss räknades det till 18st deltagare och därefter gav vi oss så sakta iväg upp mot backarna

Vid parkeringen passade vi på att lyssna lite på de sångare som fanns i närheten såsom svarthätta, lövsångare och törnsångare. Längs vägen förbi gården var det dessutom skogsduva och taltrast. Det var också här vi försökte att få höra eller se någon sommargylling. Det har dock inte varit många rapporterade från området i år så förhoppningarna var inte så stora. Tyvärr så gick även vi bet på denna fågel.

Vi siktade nu på det öppna området med ljunngrodd på backarna och nästan omedelbart fick vi syn på fältpiplärkorna som hållit till där i år. Uppenbarligen gillar de det området som röjts och bränts för något år sedan. Paret visade upp sig fint och vi fick även se parning så vi hoppas på ungar i sommar.

Vidare var det gökar och tornfalkar upp på ljungen som också sågs fint. Buskskvätta är också en trevlig fågel som inte är så

vanlig numera. En karaktärsfågel är träd-lärkan som det verkar att gå bra för här. I vart fall 8 fåglar fick vi ihop det till. Hörda och sedda fint.

Näktergal hördes på håll nerifrån ravinen mot ån och ormvårk och glada var i luften.

På en hög kulle satt vi ned och hade vi kaffepaus. Ulf hörde där en stor grupp med mindre korsnäbbar som flög förbi. Det kan man väl inte säga vara väntat.

Vi vände nu tillbaka neråt gården igen och vi hade på vägen hämpling och en törnskata som hade sitt revir vid några Enbuskar.

Vid tog nu vägen genom bokskogen och kunde då höra grönsångare lite svag och sporadiskt. Samt ytterligare en skogsduva som säkert höll till i den döda boken med alla hål.

Efter en stillsam promenad ned till parkeringen tog Ulf fram sin insekthåv och svepte lite i väggkanten. Fick bland annat fram en fin hundkällbäck. En långhorning som bor i hundkällens stam.

Vi tackar Ulf Gärdenfors så mycket för den trevliga och intressanta utflykten.

Alla är nöjda och glada!

Jonas Fransson

Läsarnas bilder

Vill du bidra med bilder så kan du maila in bilder till redaktionen eller publicera den på vår Facebooksida så finns det chans att den kommer med i Spoven.

OBS! Ni får endast skicka in bilder som ni själv har tagit och som ni har rättigheter till.

foto: Ulf Lundh

Rapphöna, Ängamöllan.

foto: Hannu Lijja

Ung ljungpipare på Hanö.

foto: Jörgen Eriksson

Häger vid naturum.

foto: Lisbet Andersson

Ung gök i Äspet

Höstens program

Alla är hjärtligt välkomna och var inte rädda för att komma med även om ni saknar tubkikare. Alla som har låter gärna andra också titta. Undrar du över något så ring till respektive kontaktperson. Kontaktuppgifter för alla exkursionsansvariga hittar du i slutet av programmet. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemangen finns uppdaterade om något skulle ändras: www.spoven.com

Oktober

Lör 7 okt

Höstfåglar på Näsby fält

Ulf Sjölin tar oss med ut bland fåglarna på delar av Näsby fält i de nordliga delarna av Kristianstad tätort längs bl.a. Araslövssjön. Hur ser fågelhösten ut hos oss? Vi samlas på parkeringen vid Norra Lingenäset kl. 08.00 och ser hur fågelhösten ser ut så här dags. Ta med kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet. Kontaktperson: Ulf Sjölin.

Hane och hona kungsfågel. foto: Patrick Tollgren Lazarov

Sön 8 okt

Fågelsträck i Juleboda

Vi gör ytterligare ett försök tillsammans med Greger Flyckt att följa de fåglar, som sträcker längs Skånes ostkust – med start kl. 07.30 viker vi några timmar vid Juleboda (längst söderut i Kristianstads kommun). Vi hoppas på rätt vindar så att fågellivet ska bli lättare att följa från land. Glöm inte kikaren och att packa med lite förmiddagsfika. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Extra koll på kuststräcket i oktober. Sträckspaning med kort varsel.

Under oktober månad när prognoserna lovar friska ostliga till sydostliga vindar är det störst chans att få uppleva ett bra sträck. I vår Facebook grupp kommer vi med kort varsel meddela när det blir organiserad sträckspaning i hanöbukten. Vår Facebookgrupp: <https://tinyurl.com/ns-fagel>

Lör 14 okt

Gåsräkning

Kan vi i gåsflockarna i våra trakter redan nu ana, att vi närmar oss stundande övervintring? Har de första sädgässen kommit ner till oss? När klubbens inventerare är klara den här dagen, vet vi svaren. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 15 okt

Rariteter i nordväst

Trädgårdsträdskrypare och toppskarv är två skånska rariteter i vårt lands fågelvärld. Tillsammans med Mats Johannessson ger vi oss iväg mot nordvästra Skåne för att försöka få kontakt med bl.a. de här båda godbitarna. Samling och avresa kl. 07.00 från parkeringen vid naturum Vattenriket. Kontaktperson: Mats Johannessson.

Drillsnäppa, foto: Patrick Tolgren Lazarov

Lör 21 okt

Höstfåglar i Hasses hemmamarker

Det är förvisso höst i våra fågelmarker så här års. Tillsammans med Hans Cronert ger vi oss dock ut någonstans i hans hemmamarker och ser vad den här oktoberlördagen erbjuder. Vi samlas på parkeringen vid naturum Vattenriket senast kl.08.00 och hänger på Hans under några timmar till någon plats med trevliga fågelkontakter. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

November

Lör 11 nov

Gåsräkning

Hur ser det ut på gåsfronten i våra marker så här i Mårtenstider? Har sädgåsflockarna börjat dyka upp? Är det lika många vitkindade gäss som förra året? Efter dagens inventeringar vet vi besked. Vill du hänga med ut med någon den här förmiddagen? Hör av Dig till Evert. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Ons 15 nov

Hans Cronert bland fåglar i Marocko

Marocko, beläget vid Afrikas i nordvästligaste hörn, förknippas de flesta med sol- och badsemester vid kusten och utflykter till den mytomspunna staden Marrakesh vid foten av Atlasbergen.

Med start kl. 19.00 den här kvällen på Studieförbundet, V Storgatan 51 H i Kristianstad, tar oss Hasse Cronert med på en fågelresa utanför de marockanska allfartsvägarna.

På resan tar vi oss upp och genom de mer än 4000 m höga Atlasbergens skogar och alpina miljöer för att på andra ställen möta vidsträckta torra stenöknar. Längre österut, mot gränsen till Algeriet, tar Saharas sandöken sin början. Kontrasterna är stora och många spännande fågelmöten utlovas av fåglar anpassade till bergens och öknarnas extrema miljöer. Kontaktperson: Ulf Sjölin,

Ons 29 nov

Om flyttfåglars extrema prestationer

Sissel Sjöberg, forskare vid Lunds universitet, kommer till Studieförbundet, V. Storgatan 511 H i Kristianstad, med start kl. 19.00 och berättar för oss om en del flyttfåglars extrema prestationer och om hur ny teknik har avslöjat oväntade beteenden.

Vi vet att flyttfåglar genomför extrema resor och att vissa arter varje år under flytten tvingas till flygningar, som sträcker sig 1000-tals kilometer och varar i flera dagar, utan att fåglarna har en möjlighet att landa,” konstaterar hon. “Under de senaste åren har forskare med hjälp av olika sändare och dataloggrar kunnat lära oss vart och när fåglar flyttar.”

Nu kan vi med hjälp av ny teknik också studera hur fåglar flyttar - hur högt de flyger, exakt när de flyger och när de stannar och vilar.” säger hon vidare och fortsätter: ”Med hjälp av den här tekniken har vi under de sista åren lärt oss att fåglar flyger längre sträckor åt gången och regelbundet flyger betydligt högre än vad vi tidigare trott var möjligt – till och med en tätting på runt 25 gram kan flyga flera dygn i sträck och på höjder över 6000 m.

Sissel Sjöberg kommer att prata om hur fåglar genomför sin flytt, varför man tror att fåglar beter sig som de gör och hur de gör för att göra sina extrema prestationer möjliga. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

December

Lör 16 dec

Gåsräkning

En dryg vecka kvar till julafton och vi har genomfört snart hälften av säsongens gåsinventeringar. Med alla siffror på plats från decemberräkningen finns så småningom statistiken över aktuellt gåsläge i vårt område tillgänglig på bl.a. klubbens hemsida. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Tis 26 dec

Annandagjulvandring längs Linnérundan

Dags för traditionell Annandagjulpromenad tillsammans med Naturskyddsföreningen – i år går vi längs Linnérundan med Ulrika Tollgren och Christer Ahlquist som guider. Samling och avmarsch kl. 10.00 från parkeringen vid naturum Vattenriket och sedan njuter vi av frisk luft, medan vi tittar på övervintrande fåglar och eventuella blommande växter. Ta med lite stärkande förmiddagsfika! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Januari

Lör 6 jan

Örnräkning

Snart en vecka in på det nya året är det åter dags att räkna hur många örnar, som finns i vårt område mitt i vintern. Vid räkningen 2023 noterades rekordmånga 85 - 90 havsörnar – vad kan det bli i år?

Nils Waldemarsson är som vanligt spindeln i nätet i den här inventeringen, som klubben i princip har gjort sedan sin start, och tar emot uppgifter från de många örnräknare, som är ute den här dagen. Är du också intresserad att vara med? Kontakta Nils så ordnar han detta. Kontaktperson: Nils Waldemarsson, 070-652 6311 eller nils.waldemarsson1948@gmail.com

Havsörnar, foto: Patrick Tollgren Lazarov

Lör 13 jan

Gåsräkning

Hur ser det ut på gåsfronten en bit in på nyåret? Efter att klubbens inventeringsinsatser är klara, vet vi svaret och detta återfinns så småningom på föreningens hemsida. Någon som är intresserad av att följa med någon av oss medan vi räknar gässen på olika håll i Kristianstads och Bromölla kommuner? Hör av Dig till Evert så ska vi försöka lösa detta. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 14 jan

Ostkustvinterns fåglar

Dags för ännu ett traditionellt inslag i klubbens verksamhet sedan en del år. Tillsammans med klubbens vice ordförande Jan Linder tar vi en förmiddagstur längs en del av en (kanske) vintrig skånsk ostkust. Vi samlas kl. 09.00 på parkeringen i Äspet, Åhus. Under förmiddagen letar vi efter de vinterfåglar, som kan finnas här eller någon annan stans längs Skånekusten. Kom ihåg kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Kontaktperson: Mats Johannesson.

Sön 21 jan

Örndag i Tosteberga

Klubben kan för 22:a gången bjuda in till traditionell örndag i Tosteberga! Vi hoppas på bra väderförhållanden och många bevingade vintergäster och att några timmar på hamnplanen här ger tillfällen till många härliga örnnupplevelser! Mellan kl. 09 och kl. 13 är vi som vanligt på plats och delar med oss av utrymme i våra tubkikare.

Vi får lyssna till senaste nytt på örnfrenten: bl.a. genom klubbens ordförande Nils Waldemarsson, som redogör för resultatet av senaste örnräkningen - något som klubben sedan väldigt många år genomför i början av januari. Bylaget står för lekamlig utspisning och säljer grillad korv och kaffe till besökarna. Samarrangemang med Naturskyddsföreningen och Studieförbundet. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Fre 26 – mån 29 jan

”Vinterfåglar in på knuten”

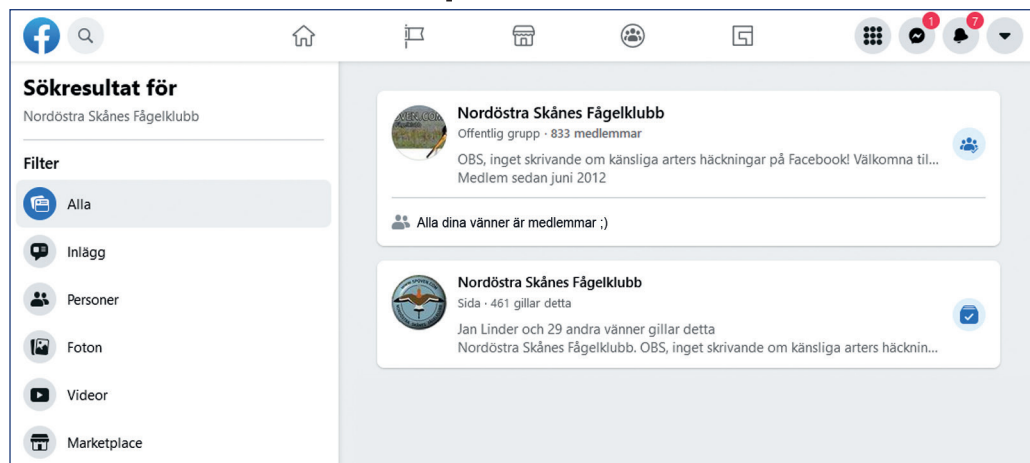
Sista helgen i januari räknar vi på sedvanligt sätt hur många fåglar, som vi ser vid våra fågelmatningar runt om i landet. Det är en av våra mest populära aktiviteter, för här kan alla vara med och bidra genom att enkelt rapportera vilka fåglar och hur många av respektive art man ser samtidigt vid fågelmatningen. De senaste åren har runt 20 000 rapporter kommit in från enskilda personer, föreningar, skolklasser med flera – men vi vill ha ännu fler rapporter!

Anpassa kläder och skodon efter väder och årstid! Ta gärna med fika, vi är ofta ute 3-4 timmar. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemang finns uppdaterade om något skulle ändras: www.spoven.com

Kontaktpersoner

Evert Valfridsson:	0706-02 30 45	evertvalfridsson4@gmail.com
Mats Johannesson	0707-20 56 23	mats.johannesson@yahoo.se
Ulf Sjölin	0735-93 58 65	kjugex@gmail.com

Vi finns på Facebook!

NORDÖSTRA SKÅNES FÅGELKLUBB

Styrelsen

Nils Waldemarsson ordf	0706-52 63 11
Jan Linder v ordf	0725-88 20 51
Hans Cronert sekreterare	0708-77 77 35
Jan-Åke Nilsson kassör	0708-42 19 28
Ulrika Tollgren	0738-08 37 73
Greger Flyckt	0709-71 16 80
Linda Niklasson	0709-32 22 52

Lokal rapportkommitté

Nils Waldemarsson	(Sammankallande)
Greger Flyckt,	(Rapportmottagare)
	0709-71 16 80

Floravägen 13, 291 43 Kristianstad
greger.flyckt@utb.kristianstad.se

Linda Niklasson
Hans Cronert
Göran Flyckt
Thomas Lindblad
Jan Linder
Christer Neideman
Lars Göte Nilsson
Mats Johannesson
Ulf Sjölin
Magnus Ny
Ulf Gärdenfors

Fågelstationskommitté

Greger Flyckt	0709-71 16 80
Patrik Olofsson	0706-69 47 63
Göran Flyckt	0738-09 99 29

IT-kommitté

Patrick Tollgren Lazarov(sk)	0734-38 22 92
patrick@tollgren.se	
Ulrika Tollgren (ansv. utgiv.)	0738-08 37 73
ulrika@tollgren.se	
Sven Birkedal	0730-79 87 44

Katastrofhjälp Fågel och Vilt

<http://www.kristianstadbromolla.kfv-riks.se>

Ringmärkningscentralen på Naturhistoriska Riksmuseet

<http://nrm.spovent.se>

Geese (ringmärkning av gäss och svan)
<http://www.geese.org>

SPOVEN-redaktionen

Patrick Tollgren Lazarov (samk.) 0734-38 22 92
Ekbacken 7, 291 55 Arkelstorp
patrick@tollgren.se

Jan Linder (ansv. utgivare) 0725-88 20 51
janlinder48@gmail.com

Ulrika Tollgren 0738-08 37 73
ulrika@tollgren.se

Sven Birkedal (bildredaktör) 0730-79 87 44
sven.birkedal@mixmail.nu

Programkommitté

Evert Valfridsson (sk)	0706-02 30 45
Mats Johannesson	0707-20 56 23
Ulf Sjölin	0735-93 58 65

Representanter SkOF:s Forsknings- och Fågelskyddskommitté

Nils Waldemarsson 0706-52 63 11

Samrådsgruppen för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

Nils Waldemarsson	0706-52 63 11
Hans Cronert	0708-77 77 35

Kommunornitolog i Kristianstads kommun

Nils Waldemarsson 0706-52 63 11

Kommunornitolog i Bromöllas kommun

Nils Waldemarsson 0706-52 63 11

Gåsgruppen (för förvaltning av gäss och tranor på Kristianstadsslätten)

Nils Waldemarsson 0706-52 63 11

Medlemsavgift per år

Fullbetalande	150:-
Familjemedlem	25:-
Ungdomsmedlem	25:- (upp till 25 år)

Plusgiro 164 24-4
Swish 123 225 16 27

